

Komáromi Öregdiák

A komáromi magyar gimnázium BARÁTI KÖRÉNEK 18. hírlevele

2009. március

VI. évfolyam

1. szám

Emlékezzünk!

Az 1848/49-es magyar szabadságharc 160. évfordulója

A közzűz
Foto: Köles Vince

Petőfi Sándor

**EURÓPA CSENDES, UJRA
CSENDES...**

*Európa csendes, ujra csendes,
Elzúgtak forradalmi...
Szégyen reá! lecsendesült és
Szabadságát nem vívta ki.*

*Magára hagyták, egy magára
A gyáva népek a magyart;
Lánc csörg minden kézen, csupán a
Magyar kezében cseng a kard.*

*De hát kétségbe kell-e esnünk,
Hát búsuljunk-e e miatt?
Ellenkezőleg, oh hon, inkább
Ez légyen, ami lelket ad.*

*Emelje ez föl lelkeinket,
Hogy mi vagyunk a lámpafény,
Mely amidőn a többi alszik,
Ég a sötétség éjjelén.*

*Ha a mi fényünk nem lobogna
A véghetetlen éjen át,
Azt gondolhatnák fönn az égből,
Hogy elenyészett a világ.*

*Tekints reánk, tekints, szabadság,
Ismerd meg mostan népedet:
Midőn más könnyet sem mer adni,
Mi vérrel áldozunk neked.*

*Vagy kell-e még több, hogy áldásod
Ne érdemetlen szálljon ránk?
E hűtlen korban mi utósó
Egyetlen híveid valánk!*

(Debrecen, 1849. január)

Az alábbi írás dr. Szénássy Zoltán „Komárom ostroma 1849-ben” című könyvéből való; szerkesztett változat.
Köszönjük a szerzőnek a szöveg átengedését.

Buda alá vagy Bécs ellen

A részt vevő tábornokok leírták, a hadtörténészek elemezték az április 26-i komáromi csata történetét, ki-ki a maga meglátásának helyességét emelte ki. A sok beszámoló közül nem is egy valósággal szemben áll egymással. De ahogy a véres eseményt az utca embere látta, azt mondja el nekünk krónikásunk, Jókai Eszti: „Verik a mieink a túlsó félen az ellenséget, menjünk háborút nézni... Már én csak oda is vállalkoztam elmenni, irtóztam ugyan attól a gondolatától, hogy vérző haldoklókat lássak, de a minket annyit kízó, károsító ellenséget futni látni, legyőzte bennem azt a borzadást, mely mint bizonyos tudat élt bennem, hogy aki csatát látott, annak többé nem lehet nyugodt álma... Óh, azok a vörös sapkás honvédek gyönyörű látványban részesítettek minket, ott a sáncokon lévő tétlen nézőket... Azok a kis fiatal gyerkőcök, akik még néhány hónappal ezelőtt a czellárió és rudimentából provokálták egymást, többnyire diágyerek voltak azok a vörös sapkás hősök, akik ott Komárom alatt a deutsmajszterokat megdeklinálták.”

A nevezetes komáromi csata krónikájához tartozik az az érdekesség, hogy Lebstück Mária honvéd hadnagy ekkor kapta meg a főhadnagyi kinevezést. A bécsi légióval jött Magyarországra, és végigharcolta a szabadságharcot. Április elején Szolnokon azt a parancsot kapta, hogy 23 kocsi löszert vigyen be Komárom várába. Néhány huszárt kapott fedezetül a veszélyes szállítmányhoz. Vác, Ipolyság, Léva útvonalon haladt a kis csapat. Április 26-án hajnalban érkeztek Komárom alá, épp a döntő csata megkezdése előtt, és Lebstück Mária (aki Károly néven szolgált) még időben átadhatta létfontosságú szállítmányát Görgeynek. A női honvédhadnagyot a hadügyminiszter még ezen a napon főhadnaggyá nevezte ki.

A győztes komáromi csata után a főserg vezérkara: Görgey, Klapka és Bayer részvételével haditanácsot tartott a további hadművelleti terv kidolgozására. E sorsdöntő megbeszélésen kellett határozni, hogy „Buda alá vagy Bécs ellen?” Április 28-a a szabadságharc egyik emlékeztető napja. A haditanácsban két vélemény alakult ki.

▶▶▶ Buda alá vagy Bécs ellen

Klapka Budavár ostroma mellett kardoskodott, Bayer – Görgey vezérkari főnöke – pedig az osztrák sereg üldözését javasolta. Görgeynek tán életének legfontosabb döntését kellett e napon meghoznia. Ismerte Kossuth óhaját, Budavár mielőbbi visszafoglalását – melynek óriási erkölcsi jelentőségét nem lehetett eléggé hangsúlyozni –, Buda mellett döntött, és április 29-én visszafordította seregét. A honvédhadtestek április 30-án reggel kezdték meg menetüket Buda irányába. Görgeynek ez a lépése örökre vitatott marad. Oknyomozó történészek és hadtörténészek könyvtárnyi tanulmányban elemezték már a haditanács lefolyását, illetve a döntés helyességét, azaz helytelenségét. Jelen írásomban nem kívánok a haditanács döntésének elemzésével foglalkozni. Annál is inkább nem, mivel sem az egyik, sem a másik oldalon nincsen olyan érv, melyet a kizárólagosság hitelességével fogadhatnánk el. A számtalan, perdöntőnek vélt állítás mindegyike megcáfolható, egy-egy ellentétes elmélet tételével. Feltevésekbe pedig nem kívánok bocsátkozni. A hipotézisből ugyanis nem vonható le konklúzió. Ellenkező esetben szabadjára engedhetnénk fantáziánkat, és ki-ki összekovácsolhatna magának egy üdvöztetőnek vélt teóriát. Autentikus csak az, ami megtörtént, nem pedig az, ami megtörténhetett volna. Így valóban költői kérdéssé módosult: Buda alá vagy Bécs ellen? Az ismeretek birtokában csupán megérteni, nem pedig minősíteni kívánom Görgey döntését, amikor seregét Buda alá vezette. Először is, közismert volt Kossuth és a kormány óhaja, Buda mielőbbi felszabadítását illetően. Másodszor pedig, Görgey tudott a készülő osztrák-orosz szövetségről. Erre utal Schwarzenberg miniszterelnöknek Welden tábornokhoz április 21-én írt levele is: „...Az orosz segítség igénybevételehez szükséges kezdő intézkedések már megtörténtek, a minisztertanács azonban Nagyméltóságod véleményére vár, hogy véglegesen dönthessen.” Harmadszor pedig Görgey ridegen számoló és számító katona volt. Ahogy mondani szokta: „A háború matematika: ennyi ágyú, ennyi katona stb.” Komárom felmentése után pedig a két sereg erőviszonyai nyilván ismertek voltak előtte. Klapka ezt a következőkben összegezte: „Görgeynek a Bécs elleni támadásra három hadteste volt. Az I., III. és a VII. hadtest, együttes létszáma 1849. április 25-én 26 934 fő volt 107 löveggel. Weldennek 1849. május 1-i hadrendje szerint ... 54 443 fő és 237 lövege volt.”

Ennyit az elemző eszmefuttatás margójára anélkül, hogy az oly sokat vitatott kérdéshez újabb kérdőjelet tennénk. Görgey – az április 28-i haditanács határozata értelmében – Pöltenberg hadosztályát Győr irányába vezényelte, maga pedig seregének többi részével Buda alá indult. Mielőtt azonban követnénk Görgey seregét, maradjunk még Komáromban egy-két gondolat erejéig. A nevezetes komáromi csata után kapta meg Görgey hadügyminiszteri kinevezését Mészáros helyébe, aki a függetlenségi nyilatkozat kimondása miatt beadta lemondását. Mivel Görgey egyelőre még a seregnél akart maradni, Damjanichot kérte fel a hadügyi tárca ellátására. Damjanich a megbízatást elfogadta. Nem akart azonban búcsú nélkül elválni hadtestétől, amely Komáromban, a Vág-Dunán túl táborozott, s kikocsikázott hozzájuk. A Vág-Duna töltésén azonban a lovak megbokrosodtak, és a kocsi felborult, s a tábornok lábát törte. Ezzel a balesettel a magyar sereg egyik legvitézesebb tábornoka dőlt ki a küzdők sorából.

A Komáromi Értesítő 1849. május 17-i száma közli Görgey jelentését: „...Végezetül kell a kormányzó urat, egy egész hazánkat sújtott balesetről értesítenem. Damjanich tábornok úr tegnap kocsijával felborult és lábszárát éppen a bokánál törte.”

Így esett a választás Klapkára, aki a hadügyminiszteri megbízatást, illetve a helyettesítést elvállalta. Május elején hagyta el Komáromot, hogy Debrecenbe utazzon, a kormány székhelyére. Klapka Pesten alaposan szemügyre vette a budai várat, s azt tapasztalta, hogy azt jelentősen megerősítették, s így hosszú ostromra kell számítani. Véleményéről azonnal értesítette Görgeyt, akitől azonban a következő választ kapta: „... Véleményedet, hogy Budavár ostromát föl kell adni, ez egyszer azon okból nem oszthatom, mert előre látható, hogy ezt a tényt az egész világ olybá venné, mintha vele saját gyöngeségünket nyíltan bevallanók, és mert az ellenség még mindig úgyszólván keblünkön tartja lábát, mi későbbi miveleteinkben kiszámíthatatlan akadályt képezhetne. Eltökélt szándékom tehát az ostrommunkálatokat a lehető legnagyobb eréllyel megkezdeni...”

Klapka reálisan ítélte meg a feladatot. Budavár ostroma műszakilag nehezen kivitelezhető volt. Amíg ugyanis az ostromágyúk Komáromból Budára érkeztek, sok idő telt el, s a magyar sereg így csak május 17-e után kezdhette meg a siker reményével az általános ostromot. A komáromi ostromágyúk Budára szállításának körülményeit Major István honvédtüzér így mondja el: „...Ily beszéd közt értünk a kis Duna-hídhöz, hol egy tüzértársam gyorsan jött felém, s mikor hozzám ért, lihegve mondta, hogy Ring hadnagy már reggel óta kerestet, s rögtön menjünk a telephez, mert a mozsarakat még ma gőzhajóra kell szállítani, s azzal holnap reggel Budára menjünk a várat ostromolni... A telephez érve Ring hadnagy szigorú parancsa és utasítása szerint a mozsarakat azonnal a gőzhajóra raktuk, hol már több nehéz ágyú volt a fedélzeten – s az éjt már a hajón töltöttük. Másnap korán reggel már Buda felé úszott hajónk, hová délután 4-5 óra közt, Óbuda fölött egy kis patakmalom irányában a hajóskapitány kikötött, s hol a mozsarakat, úgy az ágyúkat partra raktuk, s az éjt a kis patakmalomban töltöttük.” Puky kormánybiztos szintén utal a Buda ostromához szállított ágyúkra: „Május 16-án ... délután egy órakor mentem Pestre. Ezen a hajón vittek Buda ostromához egy d. 18. f. ágyút.”

Az ostromhoz egy 18, négy 28 és négy 60 fontos ágyút vittek Komáromból.

A három héten át tartó elkeseredett harc után Budavára 1849. május 21-én az ostromlók kezébe került. S hogy az ország minden népe tudja meg, hogy Budavár újra a magyaroké, Kossuth szöveget intézett az ország népéhez:

„Legyen áldott a szabadság istenének szent neve! És legyenek áldottak a nemzet hadseregének rettenhetetlen hősei, kik élteket adják váltságul hazánk szabadságáért!

Budavár a miénk!

Lelkesüljön föl a nemzet minden erőfeszítésre, hogy a harc, mely még hátra van, rövid, és a haza megmentése bevégezve legyen.

Konduljanak meg a harangok országszerte, hirdessék a magyar szabadság fegyvereinek győzelmét országszerte!

Adassék hála Istennek és dicsőség a magyar hadseregnek, melyet hőstettei a világ legrettenthetetlenebb seregévé avatták fel.

Kelt Debrecenben, május 22-én, 1849.

*Kossuth Lajos
kormányzó”*

Gimnáziumunk 1848/49-ben

(Részletek az iskola történetéből a „100 éves” emlékkönyv alapján; szerkesztett változat.)

Tűzvész, kolera, ostromzár

1848-ban a bencések a tanévet a rendes idő előtt, már június közepén befejezték. Szeptemberben hatalmas tűzvész pusztított a városban, melyben Komáromban rövid idő alatt porrá égett 400 ház, 5 templom, a megye- és városháza, a kisdunai híd, és leégett a gimnázium épülete is, melynek deszkával fedett romjait 1860-ig úgy hagyták. Szinte teljesen elhamvadt a társház is, melyből a gimnáziumi levéltárat sikerült kimenteni. Szekereken vitték Pannonthalmára, de felügyelet híján útközben sok irat elkallódott.

A főapát rögtön elkezdte lakhatóvá tenni a társház kormos falait. Alsó folyosóján az iskola felszerelését egészen újból kellett kezdeni, mert a taneszközök és gyűjtemények mind elégték. A társház teljes rendbehozása október 2-től december 22-ig tartott. Közben – az akkor még hatosztályos – gimnázium rendes időben (novemberben) megnyílt, de már december közepén bezárták, mert a magyar hadügyminiszter az egész épületet a beteg és sebesült honvédek elhelyezésére foglalta le. November közepén a kolera is kitört Komáromban, 549 ember halt el abban. 1847-ben Komáromnak több mint 20 000 lakosa volt, 1850-ben már csak 11 214 lelket számláltak. A tűzvész, a kolera, az ostromzár, majd az 1850. évi árvíz következményei kézzelfoghatóak voltak.

A vár feladása után a térparancsnok rendeletére decemberben 1 600 000 magyar forintot égettek el a vár előtti téren. A Király püspök alapítvány 2751 p. forintot veszített. Az ostromzár alatt lévő komáromiak ugyanis nem tudtak arról a rendeletről, hogy a magyar 1 és 2 forintos bankjegyeket be kell váltani. A beváltás határidejét Windischgrätz 1849. április utolsó napjára tűzte ki. Az osztrák kormány a komáromiakat jogvesztesnek nyilvánította, hiába tiltakoztak.

A komáromiak tájékoztatatlanságával sokan visszaéltek. Az ország minden részéről tódultak ide a kereskedők, hogy tücsköt-bogarat felvásárolva túladhassanak magyar pénzükön. Jókai Mór erről írta 1891-ben, hogy *az egész ország adósa Komáromnak*.

Mindent előlről

1849-ben a Győr kerületi cs. királyi főbiztos az iskolák megnyitását november 1-jére tűzte ki, de a komáromi várparancsnok az élelmi raktárul használt gimnázium és a katonai kórháznak használt társház épületeit csak november végén adta át a bencéseknek. A főapát a társház falaiból már másodízben varázsolt lakhelyet és tantermeket, s december 17-én lehetővé vált a 6 osztályos gimnázium megnyitása a társházban. De ennek csak a helybeliek vehették hasznát, mert a

vidékiek más iskolákba iratkoztak be, vagy nem jártak iskolába. Az 1848/49-es tanév végén feltüntetett 164-es tanulólétszám az 1849/50-es évben 80-ra csökkent.

Miután 1848-ban minden elégett, az iskola felszerelését a nulláról kellett kezdeni. A tanári könyvtárat Rimely főapát alapozta meg azzal, hogy saját könyvtárának egy részét odaajándékozta. Az ifjúsági könyvtárat a tanárok alapították meg: 199 kötetnyi könyvet adtak össze. A fizika szertár ugyancsak a főapát áldozatkészsége és Kruesz Krizosztom pannonthalmi fizikatanár lelkes és kitartó munkája nyomán kezdett fejlődni. A főapát 1856-ban saját távcsövével ajándékozta az intézetnek, Konkoly-Thege Miklós egyetemi hallgató pedig 1858-ban a gőzhajó általa készített lényegesebb részeit ajánlotta fel. A természetrajzi szertárban 1853-ban már jól rendezett ásványgyűjtemény volt, amely később több magánszemély jóvoltából értékes növény-, kagyló- és lepkegyűjteménnyel gyarapodott; Sárkány Miklós bakonybéli apát 196 kitömött állattal gazdagította. A földrajz szertárnak is Rimely főapát vetette meg az alapját, amikor saját 3 atlaszát és 3 utazó „földabroszát” adta az intézetnek.

„Itt németül nem ért senki”

A Bach-korszakban a bencés rendet azzal vádolták, hogy a magyar nemzeti érzületet a kelleténél jobban istápolva elősegítette a forradalmat. 1850. szeptember 7-én – németül – tudatja a soproni tankerület iskolai felügyelője, hogy a komáromi királyi gimnázium magyar tannyelvű *algimnáziummá degradáltatott*. (Csak több mint fél évszázad múltán sikerült ismét főgimnáziummá minősíteni.)

November 27-én már a pozsonyi tankerület iskolai felügyelősege kérdezi, hogy hivatalos nyelvnek a tanári kar a németet vagy a latint választja-e. Erre az volt a felelet, hogy *„ha a magas minisztériumban magyarul nem tudnak, itt meg németül nem ért senki, ennek folytán a latin nyelvet kell elfogadniuk”*. Így az igazgató kénytelen volt a német hivatalos iratokat latinra fordítani, s 1855-ig a tanári értekezletek jegyzőkönyvei és az igazgatói napló is latinul volt szerkesztve. 1860 júliusáig pedig németül.

A Bach-korszakban a felsőbbség folyton sürgeti, hogy a bencések Bécsben szerezzenek tanári oklevelet. Ennek a rendeletnek azonban nem vetik alá magukat, s azzal érvelnek, hogy *„nem tudnak németül”*. 1855. február 7-én a német lett a hivatalos nyelv. Júniusban Breckska Aurél igazgató közhírré teszi *–, azoknak megnyugtatóására, akik édes anyai nyelvük iránti vonzalomtól e kincs után sóhajtoznak s csak ezzel reménylenek célt érni –*, hogy az iskolában *az oktatási nyelv ezentúl is a magyar lesz*.

A Baráti Kör tevékenysége, hírei

Tihanyban jártunk

(Beszámoló a magyarországi felekezeti diákszövetségek ünnepi találkozójáról)

A magyarországi Bencés Diákszövetség (BDSZ) a Piarista Diákszövetséggel, valamint a Pax et Bonum Esztergomi Diákegyesülettel közösen 2008. november 8-án már 14. alkalommal rendezte meg a Tihanyi Kézfogás néven híressé vált s a résztvevők számából ítélve nagy érdeklődésnek örvendő találkozóját.

A BDSZ elnökének, Bischof Péternek nem személyekre szóló meghívására a komáromi magyar gimnázium baráti köre elnökével, Bastrnák Ferencel, két matematikatanárral: Oláh Imrével és Oláh Györggyel négyesben már jókor reggel nekivágtunk a késő őszi barátságatlan, nyirkos, ködös, helyenként eső áztatta országútnak, hogy – Nagy László után szabadon fogalmazva – „árva” kezünk el ne szalassza a felkínált „parolát”.

Odafelé a mindnyájunk figyelmét lekötő érdekes beszélgetés hevében az induláskor még oly hosszúnak tűnő út szinte észrevétlenül maradt mögöttünk. Hamar feltűnt a tihanyi bencés apátság épületegyüttese, amely a szítáló ködből átsejlő kis „magyar tenger” fölött nemcsak átvitt értelemben, hanem a valóságban is az ég és föld közötti tér áthidalásának benyomását keltette.

Már az ünnepség kezdetén is igazi lélekemelő élményként és maradandó emlékként hatott az érdeklődők tömege által megtöltött apátsági templom. Az ünnepi megnyitó szóló- és kórusénekével szoros har-

móniába simulva, Korzenszky Richárd atya üdvözlő szavai – sőt az egész rendezvény levezésnylése – csak tovább fokozták a vonzóan bensőséges hangulatot. Méltán mondható el, hogy a mai viszonyok között, sajnos, csak nagy ritkán találkozhatunk az ott megjelentekéhez hasonló, a keresztényi összetartozást, kölcsönös tiszteletet és szeretetet sugárzó emberi közösséggel. Praktikus s talán egy kicsit a szerzetesi élet puritánságára emlékeztető megoldásnak tűnt az ebédet helyettesítő jó hangulatú tömeges virslifogyasztás is. Mindemelllett a virsli – bizonyára a nem mindennapi minőségének köszönhetően is – láthatóan nagy sikert aratott, s fogyasztása a mai globalizált élelmiszergyártás világában még kulináris élménynek is számított.

Külön említést érdemel Freund Tamás agykutatónak a tetőtérben elhangzott délutáni érdekes és tanulságos tudományos előadása. Az előadó meggyőző érveket sorakoztatott fel annak bizonyítására, hogy az emberi társadalomban és az azt körülvevő természetben lejátszódó bizonyos folyamatok összehasonlításából milyen meglepő, s ráadásul hasznosítható következtetések vonhatók le. Az előadás a mi iskolánkban is minden bizonnyal komoly érdeklődésre számíthatna.

A Tihanyi Kézfogáson való részvételünk hozadékaként a személyes kapcsolatok felvétele megvalósult. A kölcsönösen ígéretes, közös tevékenység közelebbi meghatározásához azonban még több személyes találkozáshoz lesz szükség.

Az ünnepi találkozót záró istentisztelet után, a késő esti órákban, egy talán hasznosan eltöltött, szívet-lelket mindenképpen nemesítő, szép nap emlékeivel érkezünk haza.

Viola Pál

Teljes egyetértésben

„Legyen Komárom a magyarok Mekkája.”

(Klapka György)

Januári és februári „hétfői” összejövetelünk kissé rendhagyó volt. Baráti körünk meghívására öt – néhány éve már sikeresen működő – helyi polgári társulás képviselői jöttek el közénk, névszerint: dr. Szénássy Zoltán és JUDr. Keszegh Margit – Jókai Közművelődési és Múzeum Egyesület; Tarics Péter – Széchenyi István PT; Batta György – Lélekharang PT; Csémy Olivér mérnök és Litomericky Nándor mérnök – Palatinus PT; ifj. MUDr. Bastrnák Ferenc és Korpás Péter mérnök – Te Ügyed Kör PT; megjelent körünkben Stubendek László mérnök, a Csemadok Városi Szervezetének elnöke is. MUDr. Bastrnák Ferenc, Baráti Körünk elnöke üdvözölte a vendégeket, megköszönte, hogy elfogadták a Baráti Kör meghívását; egyben felkérte őket, mutassák be társulásukat: szóljanak céljaikról, tevékenységükről, terveikről.

▶▶▶ Teljes egyetértésben

Az egyes társulások képviselőinek beszámolóit meghallgatva örömmel konstatálhattuk: bár mindegyik társulás arculata más, más-más úton járnak, céljaink azonosak: a gyökerek, a történelmi és nemzeti tudat erősítése; a hagyományörzés és hagyományteremtés; a magyar kultúra ápolása – az ifjúsággal való megismertetése, megszerettetése és műveltetése; az egészséges lokálpatriotizmus beoltása a jövő generációba – legyenek minél többen, akik városukért tenni akarnak és tesznek is, hogy a „feladaton”, amelyet Klapkántól kaptunk: „Legyen Komárom a magyarok Mekkája” – még sokan és sok-sok évszázadon át munkálkodhassanak.

A jelenlevő társulások megegyeztek abban, hogy a jövőben szorosan együttműködnek: megküldik egymásnak évi terveiket azzal a céllal, hogy „üzenetük” minél több emberhez eljusson; igyekeznek összehangolni rendezvényeik időpontjait, ezekről egymást idejében értesítik, hogy minél többen szerezzenek tudomást azokról, és látogatottságuk növekedjen.

SL

Két matematikai rendezvényről – aktív komáromi öregdiákok részvételével

Pillanatképek a Nagy Károly Matematikai Diáktalálkozó ünnepélyes megnyitójáról és...

Nagykanizsán a Batthyány Gimnáziumban 2008. október 9–11-én tartották az általános és középiskolai tanárok számára rendezett továbbképzést. A mintegy ötven résztvevő két szekcióban huszonnégy érdekes előadás közül választhatott. A három plenáris előadás közül az egyiket Oláh György a *Tehetség gondozás a Felvidéken* címmel, a középiskolai szekcióban Keszegh István *Kedves egy-en-let, megold-alak, mert meg-lát-talak* címmel tartott előadást. A szakmai részen túl polgármesteri fogadás és egy zalakarosi kirándulás is szerepelt a programban.

Nagy sikerrel zárult a XVIII. Nagy Károly Matematikai Diáktalálkozó, amelyet 2008. november 28–30-án tartottak Komáromban. A mintegy 200 résztvevő 34 érdekes előadás közül választhatott. A hazaiakon kívül magyarországi, erdélyi, délvidéki és kárpátaljai résztvevők is voltak. Az előadásokat a matematikai tehetséggondozásban nagy tapasztalattal rendelkező és kiváló eredményeket elért tanárok tartották.

Az előadók között az alábbi hazai tanárokat találjuk: Bálint Béla, a Szlovákiai Matematikai Olimpia és az olimpiai csapat vezetője (Zsolnai Egyetem), Könözi Éva (párkányi gimnázium), Keszegh István (Selye János Gimnázium, Komárom), Mészáros József (Szenczi Molnár Albert Gimnázium, Szenc), Hornyák Pál (Pázmány Péter Gimnázium, Érsekújvár), Oláh György nyugalmazott középiskolai tanár (Komárom), Bukorné Both Emőke (Selye János Gimnázium, Komárom), Kalácska Erzsébet (Építőipari Szakközépiskola, Ógyalla) és Estélyi István egyetemi hallgató (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest). A rendezvény főszervezői az alábbi intézmények voltak: az SZMPSZ OV és TV, a komáromi Selye János Gimnázium, a Komáromi Ipari Középiskola és a Komáromi Eötvös Utcai Alapiskola. Országhatároktól függetlenül több intézmény és magánszemély támogatta a diáktalálkozót. A rendezvény koordinátora Oláh György volt.

(KI-HOGY)

... dr. Gazda István tudománytörténész előadásáról

Gratulálunk!

Az újraindított állami gimnázium négy igazgatója együtt

Egy ünnepről két tételben

1. Személyes vallomás

Kis családunknak nagy volt az öröme január 21-én. Édesapám, Horváth József négy évvel súlyos betegsége után 87. születésnapját ünnepelte.

Rövid kórházi kitérő után újra megerősödve, gyógyulva fogadta köszöntésünket. Arcán meghatottság és boldog mosoly. Szemében a jól ismert huncut csillogás. Szája 4. éve nem beszél. Minek is. Mindent elmondott már. Tanított évtizedekig, ünnepi beszédeit ma is emlegetik. Felnevelt diákokat, diákokból tanárokat, tanárokból igazgatókat. Most már folytassák ők. Az alapokat bencés diákként megtanulta. 1950-től az újraindított iskolában ezekre az erős alapokra épített tanárként 35 éven át. Ebből a gimnázium igazgatójaként 25 évig mutatott utat, irányt.

De a szeme! A szeme ma is szól hozzánk. Ó, áldott huncut csillogás! Tanítója és hírnöke a kitartásnak, erőnek, bátorságnak, a szenvedések alázatos tűrésének, bölcsességnek, humornak, szeretetnek és tisztességnek, amely mint forrásból szívéből, lelkéből táplálkozik. Ez a forrás táplál engem is kifogyhatatlanul. Belőle merítek erőt, biztatást, örömet és példát. Nagyon hálás vagyok érte.

Mikor kicsi voltam, sokszor mondogattam: „Milyen jó, hogy Te vagy az én Apukám.” Felőttként nap mint nap hozzáteszem: „Apukám, nagyon büszke vagyok Rád!”

2. Történelmi pillanat

Kedves vendégeket fogadtunk otthonunkban. Ipóth Barnabás, Keszegh István és Andruskó Imre köszöntötte születésnapján édesapámat, Horváth Józsefet. A hangulat oldott, örömteli. Mosolyogva nézem őket, és számolok. 1952 és 2009 között az iskola igazgatásának majd 50 évét képviselik: Horváth József 25 év, Keszegh István 6 év, dr. Ipóth Barnabás 10 év, 2001-től napjainkig Andruskó Imre 8 év. Ekkor döbbenek rá: hiszen ez történelmi pillanat. Az újraindított állami gimnázium négy igazgatója együtt.

Isten éltesse áldásban, kegyelemben, Apukám!

Szeretettel jegyezte:
Horváth Zsuzsa

Eltávoztak sorainkból

(zárójelben az érettségi vizsga éve):

Horváth László mérnök (1960)

ThDr. Takács Zoltán mérnök, PhD (1944)

Nyugodjanak békében!

Dr. Jakab István Fábry-díjat kapott

A kassai Thália Színház Márai stúdiójában 2008. november 13-a és 15-e között megrendezett Fábry-napokon dr. Jakab István nyugalmazott egyetemi docens – baráti körünk tiszteletbeli tagja – életművéért vehette át a múlt év Fábry-díját. A tanár urat egykori tanítványa, Mihályi Molnár László méltatta. Szólt édes anyanyelvünk megőrzésének fontosságáról s az őrzőkről. Többek közt az alábbiakat mondta: „Legyen ezerszer áldott az őrzők minden köztonája, s még inkább a védősereg tisztikara. (...) Ezek közé tartozik az a nyelvész is, aki a magyar szakos tanárok nemzedékeit készítette fel arra, hogy anyanyelvünk erőseit, szépségeit védjék, őrizzék, ápolják, s oltás be vele az újabb és újabb nemzedékeket. A sajtó és rádió útján pedig még szélesebb körben lett állhatatos misszionáriusa e küldetésnek.”

Az elismeréshez gimnáziumunk baráti köre tagjainak nevében tisztelettel és őszinte barátsággal gratulálunk! S köszönjük a körünk működését segítő áldozatkész tevékenységét. További munkájához jó egészséget kívánunk!

A Komáromi Öregdiák szerkesztősége

Takács Zoltán (1925 – 2009)

Ing. ThDr. Takács Zoltán, PhD 1925. október 26-án született a csallóközi Csilizpatason. Elemi iskolai osztályait szülőfalujában végezte. A komáromi bencés gimnáziumban érettségizett 1944-ben, majd Budapesten szerzett gépészmérnöki oklevelet.

1950-ben házasságot kötött Kiss Mariannával, ki élete során és munkájában hűségesen mellette állt.

Munkáját fiatal mérnökként a komáromi hajógyárban kezdte. Alacsony beosztásban is gazdagította újításaival a hajógyártás fejlesztését, majd mint a hajógyár fejlesztési osztályának vezetője ment nyugdíjba 1985-ben. Munkája mellett szakelőadóként működött az akkoriban alakult Komáromi Magyar Tannyelvű Ipariskolában. Tudását nemcsak a technika terén igyekezett átadni a jövő generációnak, hanem jó erkölcsre, irodalom-, művészetszeretetre is nevelte diákjait.

Már fiatalon diakónusként szolgálta egyházát, majd évekig presbitere volt a Komáromi Református Egyházközségnek. Később az egyházmegye vezetőségének és a zsinati tanácsnak is tagja lett. Az 1984 és 1996 közötti években az egyetemes főgondnoki tisztséget töltötte be a Szlovákiai Református Keresztény Egyházban. Az egyházi szolgálat hatására teológiát végzett, és 1997-ben teológiai doktori címet is szerzett.

A politikai fordulat után egyike volt azoknak, akik Komáromban nagy küzdelmek árán létrehozták a katechetikai szemináriumot, majd a Kálvin János Teológiai Intézetet, amellyel alapjait tették le a mai egyetemi és ezen belül a teológiai képzésnek. A teológiai intézetnek előbb az igazgatói, majd az igazgatóhelyettesi tisztségét töltötte be.

Betegségét türelemmel viselte, 2009. január 26-án, 84. évében hunyt el.

Nyugodjék békében!

Levél a „végekről”

2008. november 16-án táblát avattunk Királyhelmecen a Bodroghözéből a jogfosztottság éveiben kitelepített magyar családok emlékére.

A nyíregyháziak „koszorúzása” a táblaavatás előtt egy héttel történt. Sajnos, az események miatt nagyon megrettentek az itteni emberek, s mivel rá egy hétre volt kitűzve a táblaavatás, többen azt gondolták, ez összefügg az előző nagy vihart kavart helmeci eseménnyel. Voltak, akik azt javasolták, halasszuk el a tábla leleplezését, meg hogy hagyjam ki a tábla szövegéből a Beneš-dekrétumokra való hivatkozást. Nem engedtem! Jól is tettem: nagy tömeg gyűlt össze, a falvakból is sokan jöttek. Még a harangokat is megszólaltattuk a leleplezéskor, melyet Dobos László és a kassai magyar főkonzul, Szerencsés János végzett. Az egyházak tisztelendői is szertartásos áldásukat adták.

Előtte két nappal a felsőbb hatalmi szervek a polgármesternél puhatolóztak, hogy mi lesz már megint Királyhelmecen. Azt válaszolta: semmi különös, csak megemlékezés egy csúnya történelmi eseményről, ártatlan magyar családok szenvedéseiről. A polgármester egyébként a szervezésben a fő támogatóm volt. Nem úgy a városi rendőrség parancsnoka, aki az ünnepély után 3 nappal beidéztet, és megbüntettet ezer koronára – „konceptió” indoklással alátámasztva. Azt is letagadta, hogy a polgármester bejelentette a városi rendőrségnek a rendezvényt, pedig még két járőrt is kért tőlük.

Sajnos, mivel ilyen „janicsáridők” járnak. Amikor gyűjtöttem a kitelepített családok nevét a Bodroghözében, a községi irodákban semmilyen írásbeli nyomát nem találták a kitelepítésnek még a krónikákban sem. Alaposan „kitakarítottak”! Nem merték vállalni még az idős emberek hiteles visszaemlékezéseit sem. A mi családunk is rajta volt a listán, szerencsére Husákéknak nem volt idejük elvinni őket. Küldők is egy másolatot az őrzött, már megsárgult miniszteri parancsból. Két nyelven is „megtiszteltek” bennünket, hogy jól megértsük. Megértettük, s azóta is emlékezünk.

Csurgó Dezső

Csurgó Dezső 1952-ben érettségizett a komáromi magyar gimnáziumban. Ez év február 26-án töltötte be 80. életévét. A múlt év decemberében ő szervezte meg Királyhelmecen az öregdiákok baráti körét. Jó egészséget és sok sikert kívánunk további munkájához.

A Komáromi Öregdiákok Baráti Körének vezetősége

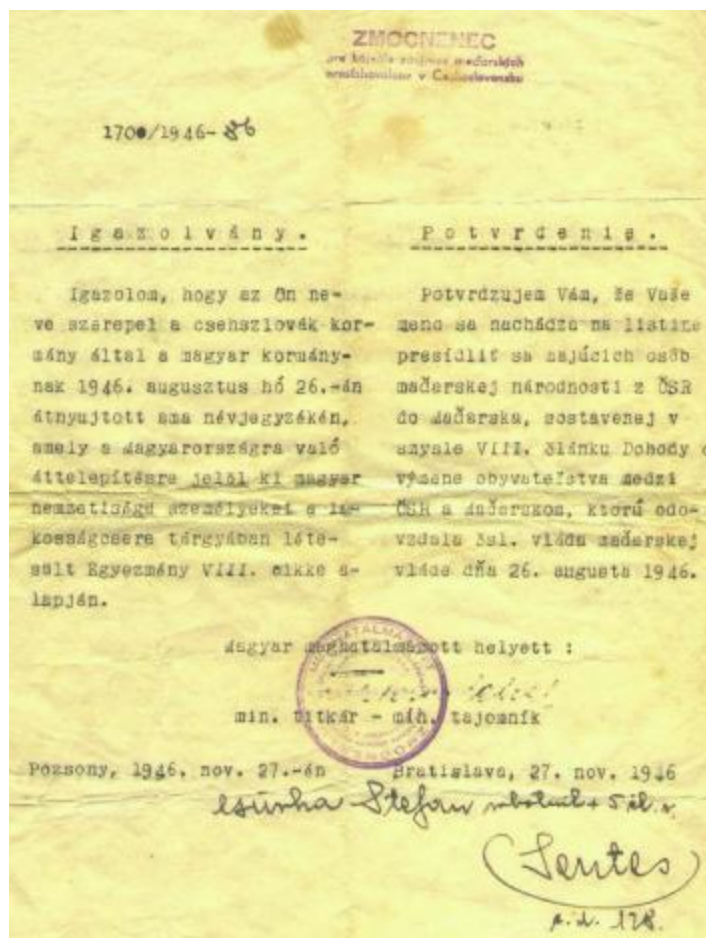
Bölcselet...

– Ha azt akarod, hogy múltad legyen, akkor azt a jelen mindennapjaiban örökítsd meg.

– Ha azt akarod, hogy jövőd is legyen, akkor azt a jelen mindennapjaiban alapozd meg.

Prohászka Marcell

(Megjegyzés: Lapunk legutóbbi számában a „Komárom 1938–1945” c. cikk aláírójának neve hibásan szerepelt, helyesen: a fentiek szerint. Prohászka Marcelltől elnézést kérünk az akkori hibánkért. Szerk.)

A megsárgult miniszteri parancs másolata. Két nyelven is „megtiszteltek” bennünket, hogy jól megértsük.

Nekünk Mohács kell?

*„Ha van Isten, földtől a fényes égig
Rángasson minket végig.
Ne legyen egy félpercnyi békességünk,
Mert akkor végünk, végünk.”*

(Ady Endre)

A komáromi Széchenyi István Polgári Társulástól érkezett meghívó – a Magyar Kultúra Napja alkalmából – Nekünk Mohács kell? címmel Ady Endre halálának 90. évfordulója tiszteletére rendezett emlékestjére invitált.

A Selye János Gimnázium aulájának színpadán négy asztal, patyolatfehér abrosszal, az asztaloknál székek, a piros színű fogason, tartójában az újság. Ezzel az egyszerű színpadképpel szimbolizálva, a jellegzetes (20.) század eleji miliő (számomra) éppen patyolatfehér tisztaságával vált látvánnyá; teremtett alaphangulatot.

Szinte sugallta: ma este itt (ebből a „tisztaságból”) valami rendkívülien szép fog születni. Így is lett. Kiállt a színpad elé Mózes Endre tanár úr, és nem „tanárosan”, hanem fennkölt egyszerűséggel és minden szavából sugárzó szeretettel úgy mesélt Ady Endréről – a halandó emberről és a nagy költőről, mintha személyes ismerőse lett volna. A tanár úr bevezetője után „eljött közénk” Ady, úgy, ahogy Tarics Péter színpadra álmodta. Elkezdődött a „színház”. A nézőtérre át érkezett a színpadra Orosz Mihály, mint hajdan énekmondóink lanttal, ő gitárjával kísérte énekét, hogy aztán mindvégig a színen maradjon, és versénekklésével mindig a kellő pillanatban lendítse tovább a történeteket. A „nyitány” elhangzása után érkeztek a színpadra varázsolt kávéházba a további szereplők – Jónás Csaba, Nagy Ferenc, Tarics Péter –, a kávéház törzsvendégei. Kalapjukat, felöltőjüket a fogasra akasztották, asztalaikhoz ültek. Rövid próza következett – párbeszéd: a kor újságírója (Tarics Péter) a „hús-vér”

embert, Adyt (Jónás Csaba) faggatta, aki az egyszerű halandó természetességével „vallott” életről, halálról, költészetről. A továbbiakban jó egy órán át sorjáztak a szebbnél szebb versek, hol az asztalnál ülve az egykori kávéházi beszélgetések stílusában, hol meg – mint az irodalmi kávéházakban – az előadók, kiállva a közönség elé, szavaltak: versei által megszemélyesítették a költőt; mondtak ki örök érvényű igazságokat; egyszer az emberi gyarlóságot – nemzetünket – keményen ostromozó, másszor szeretettel féltő – figyelmeztető – szavakat: „S akik még vagytok őrzön, árván, / Őrzők: vigyázatok a strázsán.”

A kitűnően szerkesztett versösszeállítás – a klasszicista zenei formákra emlékeztető – „arányossága” által vált egységes egészé, formálódott „színművé”. A találó szereposztás: a szereplők egyéniségének és hangszínének megfelelő versválasztás – a (zenében oly fontos) kiváló hangszerelés erejével hatott – váltott ki a hallgatóban (nézőben) igazi színházi élményt.

Kár, hogy nem ültek a nézőtérre többen. Akik nem jöttek el, igazán sajnálhatják. Hadd feltételezzem, hogy iskolánk pedagógusai (tisztelet a kivételnek) bizonyára a városunkban nem igazán működő „információáramlás” okán nem szereztek tudomást az estről, ezért maradtak el. Ha jelen lettek volna, feltételezem: egyetértésem velem, hogy a „nagydiákoknak”, középiskolásainknak ez a „versszínház” egy rendhagyó irodalomórán sokat adhatna: gyarapodnának ismereteik, lélekben épülnének, nemzettudatukat erősítené.

A jelenlévő közönség szereplőket visszahívó vastapsa arra bátorít, hogy többes számot használjak és írjak: gratulálunk és köszönjük a szereplőknek; a főszervező Széchenyi István Polgári Társulásnak s csakúgy a társszervező Lélekarang Polgári Társulásnak az élményteli szép estét.

Stirber Lajos

Vélemények a magyar nyelvről

Jakob Grimm meseíró (XIX. század), aki egyben az első német tudományos nyelvten megalkotója is volt: „A magyar nyelv logikus és tökéletes felépítése felülmúl minden más nyelvet.”

N. Erbersberg bécsi tudós (XIX. század): „Olyan a magyar nyelv szerkezete, mintha nyelvészek gyűlekezete alkotta volna, hogy meglegyen benne minden szabályosság, tömörség, összhang és világosság.”

George Bernard Shaw drámaíró (az amerikai CBC-nek adott interjújában sokkal bővebben kifejtve) mondta: „Bátran kijelenthetem, hogy miután évekig tanulmányoztam a magyar nyelvet, meggyőződésemmé vált: ha a magyar lett volna az anyanyelvem, az életművem sokkal értékesebb lehetett volna. Egyszerűen azért, mert ezen a különös, ősi erőttől duzzadó nyelven sokszorta pontosabban lehet leírni a parányi különbségeket, az érzelmek titkos rezdüléseit.”

Ove Berglund svéd orvos és műfordító: „Ma már, hogy van fogalmam a nyelv struktúrájáról, az a véleményem: a magyar nyelv az emberi logika csúcsterméke.” (Magyar Nemzet, 2003. XII. 2. 5. o.)

Teller Ede atomfizikus halála előtt pár évvel ezt

mondta Pakson: „...új jeles felfedezésem, miszerint egy nyelv van, s az a magyar.” (Mai Nap, Budapest, 1991. 9.)

Nem különös-e, hogy a magyar tudomány minden erőt bevethet igyekszik lefokozni a magyar nyelvet, ám a külföldi szakvélemények ennek az ellenkezőjét hangsúlyozzák: nyelvünk egyedülálló nagyszerűségét, ősiségét, mi több, van, ki a magyar nyelv Kárpát-medencei ősi volta mellett is kiáll. (A genetikai eredményekből már tudjuk: teljes joggal.)

De ne csak a nyelvünkre, hanem annak teremtő erejére vonatkozó véleményekre is figyeljünk:

Isaac Asimov sci-fi író: „Az a szóbeszéd járja Amerikában, hogy két intelligens faj létezik a földön: emberek és magyarok.”

Enrico Fermi olasz atomfizikustól mikor megkérdezték, hogy hisz-e az űrlakókban, azt válaszolta: „Már itt vannak, magyaroknak nevezik őket!”

A magyar anyanyelvű nagy matematikusok is többször vallották: hja, magyar anyanyelvvel könnyű nagy matematikusnak lenni. (VARGA CSABA: Mire lehet büszke a magyar [részlet].

►►► És ami mosolyt csalhat az arcotokra: **Gyimóthy Gábor** (Firenze 1984. X. 12.) Nyelvlecke című írása. Figyeljétek meg, hogy a mozgást kifejező igére hányféle szinonimát használ! Már kétszer is nekiugrottam, hogy átszámoljam, de egyszer 63 jött ki, másszor meg 81 – de talán a számok annyira nem is lényegesek, mint a magyar nyelv gazdagságának ténye. Talán nincs is a földön még egy ilyen nyelv, mint a mienk! Szerintem joggal lehetünk büszkéek rá.

Forrás: Transylvania, 40 évf. 2. szám.

Gyimóthy Gábor: Nyelvlecke

Egyik olaszóra sodrán,
Ím a kérdés felmerült:
Hogy milyen nyelv ez a magyar,
Európába hogy került?

Elmeséltem, ahogy tudtam,
Mire képes a magyar.
Elmondtam, hogy sok, sok rag van,
S hogy némelyik mit takar,

És a szókincsben mi rejlik,
A rengeteg árnyalat,
Példaként vegyük csak itt:
Ember, állat hogy **halad**?

Elmondtam, hogy mikor **járunk**,
Mikor mondom, hogy **megyek**.
Részeg, hogy **dülöngél** nálunk,
S milyen, ha csak **lépdelek**.

Miért mondom, hogy **botorkál**
Gyalogol, vagy **kódorog**,
S a **sétáló** szerelmes pár,
Miért éppen **andalog**?

A vaddisznó, hogy ha **rohan**,
Nem **üget**, de **csörtet** – és
Bár alakra majdnem olyan
Miért más a **törtetés**?

Mondtam volna még azt is hát,
Aki **fut**, miért nem **lohol**?
Mért nem vág, ki mezőn **átvág**,
De tán **vágtat** valahol.

Aki **tipeg**, miért nem **libeg**,
S ez épp úgy nem lebegés, –
Minthogy nem csak sánta **biceg**,
S hebegés nem rebegés!

Mit tesz a ló, ha **poroszkál**,
Vagy pedig, ha **vágtázik**?
És a kuvasz, ha **somfordál**,
Avagy akár **bóklászik**.

Lábát szedi, aki **kitér**,
A riadt őz **elszőkell**.
Nem **ront be** az, aki **betér**...
Más nyelven, hogy mondjam el?

Jó lett volna szemléltetni,
Botladozó mint halad,

Avagy milyen **őgyelegni**?
Egy szó - egy kép - egy zamat!

Aki „**slattyog**”, miért nem „**lófrál**”?
Száguldó hová **szalad**?
Ki **vánszorog**, miért nem **kószál**?
S aki **kullog**, hol marad?

Bandukoló miért nem **baktat**?
És ha motyog, mit kotyog,
Aki **koslat**, avagy **kaptat**,
Avagy **császkál** és **totyog**?

Nem csak árnyék, aki **suhan**,
S nem csak a jármű **robog**,
Nem csak az áradat **rohan**,
S nem csak a kocsik **kocog**.

Aki **cselleng**, nem **csatangol**,
Ki „**beslisszol**”, **elinal**,
Nem „**battyog**” az, ki **bitangol**,
Ha mégis: a mese csal!

Hogy a kutya **lopakodik**,
Sompolyog, majd **meglapul**,
S ha ráförmedsz, **elkotródik**.
Hogy mondjam ezt olaszul?

Másik, erre **settenkedik**,
Sündörög, majd **elterül**.
Ráripakodsz, **eloldalog**,
Hogy mondjam ezt németül?

Egy csavargó itt **kóborol**,
Lézeng, **ődöng**, **csavarog**,
Lődörög, majd **elvándorol**,
S többé már nem zavarog.

Ám egy másik itt **tekereg**,
– Elárulja kósza nesz –
Itt **kóvályog**, itt **ténfereg**...
Franciául, hogy van ez?

S hogy a tömeg miért **özönlik**,
Mikor **tódul**, vagy **vonul**,
Vagy **hömpölyög**, s mégsem **ömlik**,
Hogy mondjam ezt angolul?

Aki **surrán**, miért nem **oson**,
Vagy miért nem **lépeget**?
Mindezt csak magyarul tudom,
S tán csak magyarul lehet...!

A tankönyv nem az állam és a polgárok kapcsolattartásának eszköze

(Részletek Andruskó Imrénék, a SJG igazgatójának parlamenti felszólalásaiból)

A felvidéki magyarság az elmúlt hónapokban újra a „megszokott” közegben érezheti magát, hiszen a nemzeti párt által vezérelt iskolaügyi minisztérium szinte egyedüli feladatának tartja a magyar nemzeti kisebbség elleni újabb és újabb támadásokat.

Az Európai Unió egyetlen országa sem használ olyan eltorzított tankönyveket, melyeket mostanában Szlovákiában juttatnak el a nemzetiségi iskolákba. Ezek nyelvezete nemcsak durván beavatkozik a diákok anyanyelvének szabályaiba, hanem jelentősen megnehezíti a tanulási folyamatot is. Mivel a tankönyvek nem képezik részét az állam és a polgárok hivatalos kapcsolattartásának, a művileg beleerőszakolt idegen nyelvi elemeknek nincs semmilyen törvényes alapjuk.

A földrajzi nevek használatának kérdése szintiszta szakmai kérdés, ugyanakkor tudva tudott, hogy a szakemberek között e kérdésben egyetértés uralkodik: kivétel nélkül igazolják, hogy a nemzetiségi iskolákban használt tankönyvekben tiszteletben kellene tartani a diákok anyanyelvének szabályait. Ezzel szemben jelenleg egy olyan nézet áll, mely képes diktatórikus módon tagadni a demokrácia némely természetes szabályát is. E nézet hívei egy nem létező törvényi kötelezésre hivatkoznak: kezdeményezésük indoklásához ugyanis a tankönyveket az állam és a polgárok hivatalos kapcsolattartásának részévé emelték. Természetesen tudjuk, hogy törvényes alap nélkül. A tankönyvek, azok tankönyvek, nem pedig hivatalos állami dokumentumok. (...)

Magyarország sem tiltja a szlovák elnevezések használatát a szlovák könyvekben. Ugyanúgy, ahogyan Finnország sem avatkozik be a svéd kisebbség nyelvébe, vagy ahogyan Olaszország sem avatkozik a német kisebbség nyelvébe. Efféle tankönyvek a múlt

század nyolcvanas éveiben voltak utoljára használatban, Romániában. Kiadásukat a Kárpátok géniusza, Nicolae Ceausescu rendelte el és felügyelte. Minden bizonnyal elégedett lenne, ha tudná, hogy majd húsz évvel halála után követői akadtak – Szlovákiában. (...)

Comenius, a népek nagy tanítója volt az, aki a világon először rakta le a pedagógia tudományos alapjait, az ő személyét és tanításait feltétel nélkül elfogadják az egész világon, így Szlovákiában is. Egyik legfontosabb gondolata és tanítása az volt, hogy minden gyermek számára a legjobb és leghatékonyabb a tanulás a saját anyanyelvén. Az idegen nyelvi elemeket tartalmazó szöveg megnehezítheti a tanulási folyamatot. Vagy éppen ez lenne a valódi cél? (...)

Az alkotmány garantálja a jogot, a konkrétumokat viszont már törvény tartalmazza – mely egyszerűen megtiltja a jog érvényesítését. Az alkotmány és az európai dokumentumok értelmében a nemzeti kisebbségek nyelvhasználatát óvni, védeni és fejleszteni kell. Törvényeink szerint (és a fiatal szlovákok túlnyomó többségének véleménye szerint is) azonban a magyar nyelvet csak otthon, a négy fal között lehetne használni. És szerintük minden rendben is van: az alkotmány biztosítja a szabad nyelvhasználat jogát, ezt a jogot törvények pontosítják, a törvények viszont érdemben tiltják a nyelvhasználatot. Százszázalékosan hatékony és átgondolt rendszer! (...) A szlovák nyelv ismerete minden állampolgár saját érdeke. Én is azt szeretném, ha a szlovákiai magyarok megtanulnák az irodalmi szlovák nyelvet, és szükség esetén azt használni is tudnák. Ehhez azonban nem a megalázáson és arrogancián keresztül vezet az út, mint ahogy azt jelenleg az iskolaügyi minisztérium megvalósítani igyekszik. (...)

A történelemoktatás jelenlegi helyzete a Selye János Gimnáziumban

Ha egy évvel ezelőtt írtam volna cikket a történelem oktatásáról, valószínűleg túlradó optimizmus hatotta volna át, de sajnos 2009-et írunk, s az oktatásügy miniszterét nem az érdekli, hogy teljesíti-e a tantárgy a rendeltetését, hanem az, hogy „Bratislavában” koronázták meg a Habsburg uralkodók nagy részét. Tavalyi optimizmusomnak volt is alapja, hiszen szépen formálódott az az elképzelés, hogy Szlovákiában a magyar iskolák ne csak külön tantervvel, hanem saját tankönyvekkel is rendelkezzenek. Kollégáink (Kovács László, Simon Attila és Simon Beáta) elkészítették az első kötetet, jómagam részt vehettem a második tankönyv megírásában, s már a harmadik kötetre készülődünk, amikor a terveinket fentről keresztettkék. Nálam rutinosabb kollégáim a megmondható, hogy történelemből ritkán adnak ki új tankönyvet. Amiből én

„tanultam” annak idején a gimnázium falai között, egy barna, keményfedeles, kommunista és csehszlovák nacionalista ideológiával átitatott mű volt, s a rendszerváltás után sem siettek újakat írni. Azért jegyeztem le kissé cinikusan, hogy „tanultam” abból a könyvből, mert a nyolcvanas évek gimnáziumi tanárai, Gáspár Tibor és dr. Szénássy Zoltán tanár urak is tisztában voltak azzal, hogy az a tankönyv nem felel meg az elvárásainknak. S mivel a nemzeti történelmünket szüksézávan tárgyalta – ha tárgyalta – a könyv, pl. Árpád-házi királyainkat, a szabadságharc történetét külön kellett megtanulnunk, nem bántuk, hogy hivatalosan a CSKP történetével kellett foglalkoznunk.

Ezt a mostoha helyzetet oldotta meg az új tankönyv. Sajnos, a mű torzó, a 20. század történetét már nem sikerült megírni. Ehelyett a tankönyvkiadó fel-

▶▶▶ A történelemoktatás helyzete

ajánlott egy történelemkönyvet, amelyet szlovák szerzők írtak. Saját könyveink eltűntek a brosrúból. Bár a helységnevek használatában „csatát nyertünk”, saját könyveinkhez nem tudunk hozzájutni, mert a minisztérium fekete listára tette őket. A harmadik évfolyamban tehát marad a megszokott módszer: bármit felhasználni, ha már könyv nincs.

Komáromot történelme miatt mindig egy végvárnak, egy végsőig kiálló erőnek tekintették. Hasonlóan a gimnázium is ilyen szerepet tölt be „geopolitikai helyzete” miatt. Az egyre délebbre húzódó nyelvhatárral szemben is végvár, de az anyaországi iskolákkal szemben is állandóan bizonyítania kell, hogy versenyben tud maradni. Fontosnak tartom, hogy a történelemoktatás terén már több mint egy évtizede önálló tantárgybizottság létezik (Deák Irén tanárnő vezetésével), amely fontosnak tartja, hogy diákjaink megállják helyüket a magyarországi egyetemeken is. Mivel az anyaországi diákok kötelező érettségit tesznek történelemből, jóval nagyobb óraszámban tanulják azt, mint a mi diákjaink. Ezért fontosnak tartjuk, hogy legalább megközelítsük a tanórák számában őket. Felkészítő munkánkat elősegíti, hogy minden évben nagy az érdeklődés a történelemérettségi iránt: a választható tantárgyak sorában a második helyen volt az utóbbi két évben. A magyarországi emelt szintű érettségiben minden diákunk jelesen vizsgázott – ez is bizonyítja, hogy hátrányos helyzetünk ellenére is fel tudjuk készíteni őket erre a megméretésre is.

Távolabbi céljaink között szerepel egy olyan szaktanterem kiépítése, ahol az interaktív történelemórák megvalósulhatnak. Ennek első lépése a gimnázium hajdani tanáráról és igazgatójáról, Bíró Luciánról elnevezett terem felszerelése lenne a közeljövőben.

A szemináriumok mellett a szakköri tevékenységet külön ki kell emelnünk. Az évente sorra kerülő versenyeken, mint pl. a Múltidéző országos vetélkedő, a Rákóczi Szövetség által megszervezett Gloria Victis és Cultura Nostra, ez idáig is szép sikereket értünk el. A Múltidézőn például az utóbbi tíz évben négyszer diadalmaskodtunk, a Cultura Nostra döntőiből csupán egyszer hiányoztunk, s ha már ott voltunk, szinte mindig a dobogón végeztek csapataink. Pedig ennek a versenynek a tízes döntőjébe két-háromszáz csapat is be akar jutni. Minden alkalommal részt vettünk a sárospataki Rákóczi Múzeum versenyein, a budapesti Kós Károly Kollégium vetélkedőin és a Kodolányi János Főiskola hadtörténeti versenyein. Mivel az utóbbi években divatba jött a versenyzők utaztatása, diákjaink olyan helyszínekre jutottak el, mint a Székelyföld, Morvamező, Bécs (a teljesség igénye nélkül).

Minden évben bekapcsolódunk a Katedra folyóirat történelmi vetélkedőjébe is. Az alsótagozatos diákoknak ez jó felkészülést is jelent a későbbiekben; tudjuk, kik azok, akikre egy komoly, középiskolás megmére-

tésnél is számíthatunk. Elszántságból nincs hiány, amit a legutóbbi két verseny is bizonyít. Nem mindennapi témákban hirdettek versenyt az ősszel: az egyik a rendszerváltásnak állított emléket, a másik az osztrák–magyar kapcsolatokról szólt egészen a vasfüggöny lebontásáig. A magyar rendszerváltást nem is tudjuk (nem is kell) tanítani az órákon, örülünk, ha a csehszlovák bársonyos forradalomról esik szó. Az osztrák történelemről sem tudnak sokat a diákjaink, csupán azt, amit a szakkörön hallanak. Mégis mindkét versenyen szépen helytálltak: rendszerváltásból 2., osztrák kapcsolatokról 6. helyen végeztek (ez utóbbi verseny ajándéka egy burgenlandi kirándulás lesz júliusban).

Az egyetlen, nem magyar történelmi verseny, amelybe bekapcsolódtunk, a Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményének programja; készítettünk már római kori mozaikot, görög templom homlokzatát, s most hellenisztikus stílusú ládikán fogunk munkálkodni.

Volt már szó a Rákóczi Szövetség által szervezett versenyekről, az azokon elért sikereinkről. Magának a szövetségnek alapszervezete is működik a gimnáziumunkban. Deák Irén tanárnő irányítja programjait, s az ő fáradtságos munkájának köszönhetően 2008-ban honismereti tábor is létrejött a gimnázium épületén belül és kívül. Bár akkor nagyobb visszhangot nem kapott a rendezvény, reméljük, a folytatás sokkal sikeresebb lesz, ha szélesebb körű támogatást élvez.

A fentiekből is kiderül, hogy a történelem tanítása nem csupán az órák keretében zajlik, hanem azokon kívül is, s ezt a széles körű munkát ketten végezzük. S mivel a történelem tanulásakor a diákok részéről felmerülnek kérdések, kételyek és vélemények, kötelességünk egyfajta utat is mutatni számukra. Igazgató úr ezt úgy fogalmazta meg, hogy az iskola egyik fő feladata az egészséges nemzeti öntudatra nevelés. Természetesen mindenkinek van egy sajátos elképzelése erről, ami különösen izgalmassá tehet egy történelmi esemény értékeléséről szóló vitát. Nem ritkán adódnak ilyen helyzetek, s ilyenkor a tanár kötelessége, hogy ne csak tudását vesse be. Hiszen a diákok egyre inkább kifejtik véleményüket, s ha netán nem értünk is vele egyet, úgy kell irányítanunk a vitát, hogy a szélsőséges nézetek ne nyerjenek teret. „Mindent szabad, ami másnak nem árt” – hirdeti az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata, s ezt figyelembe véve kell lavírozni a hagyománytisztelést, a tolerancia, a nemzeti érzés és a gondolat szabadság útvesztőiben. Meg kell tanítanunk a diákokat gondolkodni, elfogadni egymás nézeteit, de nem lehetünk toleránsak a szélsőségekkel szemben.

Zárásképpen szeretném megosztani egy gondolatot Önökkel, olvasókkal. Egy alkalommal az iskola vendégei voltak neves kutatók, professzorok. Nekik tettem fel a kérdést: vajon mi az oka annak, hogy mi még mindig Széchenyit és Kossuthot idézzük, miért nincs hasonló 20. századi egyéniségünk? ▶▶▶

Miért jó „selyés” diáknak lenni?

Én már több mint fél éve az vagyok, s meg tapasztaltam, hogy jó. Az alapiskola hetedik osztályának befejezése után jöttem ide az „első és utolsó” hatosztályos gimnázium tanulójaként. Ez alatt az idő alatt sok élményt szereztem, sok minden történt.

Hogy ide kerültem, az azzal kezdődött: a Selye Gimnázium nyílt napokat hirdetett, s én azt gondoltam: megnézem, meg tapasztalom, milyen is „selyés” diáknak lenni. Ekkor jártam először ott. Óriási épület, szép régi ablakok, s a két szobor a bejárat előtt! Sok zsvajgó gyerek, járkáltak, tanultak, beszélgettek. Azt kérdeztem magamtól: én is ilyen leszek? Mindig akartam valamit, néha tudást, néha meg utáltam az iskolát. A nyílt napon azt láttam, itt a tudás megszerzésére nagyon sok lehetőség van. A tanárok kedvesek, a tanulók meg jól érzik magukat. A jól sikerült felvételimnek köszönhetően bejutottam a gimnáziumba.

Az évnnyitón izgultam, dobogott a szívem; ekkor találkoztunk az új osztályfőnökkel és az osztálytársakkal. Először az osztályban ismerkedtünk, majd a közös nyitóünnepségen meghallgattuk a beszédeket, és élveztük a zenés előadást. Megtudtuk, hogy az iskola épülete 100 éve készült el. Így hát mi, a „hatosztályosok” jól időztítettünk, mert a századik születésnap ünnepségeivel belecsöppentünk az iskola életébe. Részt vehettünk az évfordulós ünnepségen, s már „selyés nyakkendőnk” is volt. Az első tanítási napon az osztályfőnökünk körbevezetett bennünket az épületben. Mikor felnéztem a jó kis büfé és földszinti

automata mellől a lépcsőházban, azt hittem, hogy összementem. Majd a 100 éve sok-sok diák által koptatott lépcsőkön felmentünk az emeletekre; láttuk a fizikai, kémiai, informatikai termeket, a tetőtérben a könyvtárat, a nyelvi osztályokat, ezután az udvaron a tornatermet és a konyhát, ebédlőt. Amikor megtudtam, hogy majdnem 40 szakkör működik az iskolában, igen megörültem, de nagyon nehezen tudtam eldönteni, melyikbe is jelentkezzem. Hát itt aztán mindenki kiválaszthatja azt, amelyikhez tehetséget vagy kedvet érez magában.

És a hagyományok! Minden évben elneveznek egy-egy tantermet olyan híres emberről, aki itt tanított vagy itt tanult. Legutóbb Kaszás Attiláról kapta a nevét az egyik terem. Hagyomány az elsősöknek a negyedikesek általi „avatása”; az ecetes kockacukrot ugyan egy életre megutáltuk, de jól éreztük magunkat. S az első „retro” bál! Az osztálytársaimnak több mint a fele eljött, és nyolc óráig csak mi táncoltunk, később jöttek a „nagyok” is. Már színházban is voltunk, a Forgószínpadon. A bohókás, mégis komoly előadás győzte le bennünk azt az ellenszenvet, melyet eddig a túl zajos gyermekelőadások keltettek.

S bár még nem ismertük meg teljesen az új iskolát, a szokásokat, erre minden reményünk megvan. Már mindenki tudja a Himnuszt és a Szózatot – énekelni is –, s bár tudatosítják bennünk azt, hogy mi magyarok vagyunk, s erre büszkének lehetünk, ugyanakkor toleranciára is nevelnek. A tanáraink „öntik belénk a tudást”, türelmesek, segítőkészek, kedvesek, néha kellőképpen szigorúak is. A folyosón ránk mosolyognak, s az osztálytársaim közül is új barátokat szereztem. Sok szépet és jót tanulunk.

Hát ki ne szeretne így iskolába járni? Ezért jó „selyés” diáknak lenni!

Paluska Zsuzsanna
1.H osztályos tanuló

►► A történelemoktatás helyzete

A múlt század legtöbb történelmi alakja ellentmondásos, miért élünk még mindig a 19. században? Sajnos, nem adtak kielégítő választ a kérdéseimre. Márpedig a történelem szépségét ez adja: az aktualitás. Egy kétszáz évvel ezelőtti eseménynek is lehet pozitív aktualitása, amelyet át lehet ültetni a jelenbe. Ez a történelem feladata, ezt a gondolkodást kellene megtanítanunk, a rugalmasságot, azt, hogy ne csak események és dátumok sorát lássák a diákok, hanem keresztmetszetben is legyen rálátásuk. A francia forradalom 100. évfordulóján, 1889-ben, amikor a francia állam revansot akart venni a németeken, a forradalmi hadsereg szervezője, a később lefejezett Danton volt a példakép. És 100 évvel később? 1989-ben egy abbé, aki børszínre való tekintet nélkül hirdette az egyenlőséget. Nálunk is találni kellene hasonló példaértékű személyeket, akiknek gondolatait át lehetne venni. Például Klebelsberg Kunót, Németh Lászlót s hozzájuk hasonlókat.

Elek József
történelemtanár

Komáromi magyar gimnazista nemzetközi sikere

A Föld éve rendezvénysorozat keretében már másodszor alkalommal rendezték meg novemberben az országos középiskolai földtudományi diákkonferenciát. A kétnapos rendezvény helyszíne Miskolc városa volt. Szervezői: a Magyarhoni Földtani Társulat Oktatási és Közművelődési Szakosztálya és a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kara. E rangos rendezvény szakmai támogatói többek között a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Geofizikusok Egyesülete, a Magyar Csillagászati Egyesület, a Magyar Meteorológiai Társaság, valamint a Magyar Földrajzi Társaság voltak.

A konferencián több mint húsz magyarországi és egyetlen határon túli középiskola: a révkomáromi Selye János Gimnázium képviseltette magát, ez utóbbit: **Farsang István** második osztályos tanulóval.

Az előadásokat a jelenlévők hét szekcióban hallgathatták meg, az egyes szekciók előadásait egy-egy háromtagú, egyetemi tanárokból álló szakmai zsűri értékelte.

István, aki Rimaszombatból, a Tompa Mihály Alapiskolából érkezett hozzánk, a „felszínalaktan – geomorfológia” szekcióban *A Cseres-hegység geomorfológiája, ásvány- és kőzettani jellemzése* c. kutatómunkájának eredményeit ismertette. Előadását a dél-szlovákiai Cseres-hegység általános jellemzésével kezdte, majd Szlovákia legfiatalabb, vulkanikus tevé-

kenység által létrejött hegységének felszíni és felszín alatti formáiról szólt. Végül az alakok rendkívül gazdag ásvány-, ill. kőzettanilag bemutatása következett, ahol a résztvevők szemügyre vehették azt a páratlan gyűjteményt is, amely a második gimnazista kitaró gyűjteményének eredménye.

Diákunk – fiatal kora ellenére – rendkívül eredményesen szerepelt, hiszen azon kívül, hogy szekciójának győztese lett, az abszolút harmadik helyezettnek járó MTA-különdíjat is hazahozhatta. Munkájához további sok sikert kívánunk!

Fehér István

Díjkiosztó

Hagyománnyá vált, hogy a komáromi Selye János Gimnáziumban megrendezett Cornides István matematika-fizika emlékverseny eredményhirdetése a magyar kultúra napjához kötődik. Mivel az idén erre a napra esett az országos rendezésű matematikai olimpia iskolai fordulója, egy nappal később, január 23-án, pénteken a verseny névadója özvegyének jelenlétében került sor a díjátadásra.

A verseny négy kategóriában zajlott; az első három helyezett könyvjutalomban, a győztesek ezen felül Cornides Istvánné díjában részesültek.

Az elsősök kategóriájának győztese **Kakasi Dávid**, a pannonhalmi bencés gimnázium tanulója, a másodikosoknál **Mikó Albert**, a Lévai Magyar Tan nyelvű Egyházi Gimnázium diákja, a harmadikosoknál **Grosz Eduard**, a budapesti Szent István Gimnázium és **Kustván Orsolya**, a komáromi Selye János Gimnázium diákja, a negyedikeseknél **Herencsár Albert**, a galántai Kodály Zoltán Gimnázium tanulója végzett az első helyen.

K.J.

Közösségépítő hétvége

Hagyománnyá vált, hogy a komáromi Selye János Gimnázium tantestülete az egyik őszi hétvégét együtt tölti. Tavaly a „Magyar Genf” – Debrecen – nevezetességeivel ismerkedtünk, idén nyugatnak vettük az irányt.

A kőszegi hegyek lábánál található Velem község szélén épült üdülőfalu és ezeréves kultúránk birodalma – Novákfalva – volt az első megállónk. A főként erdélyi mesteremberek által kivitelezett üdülőtelep minden része – a hármashalom és kettőskereszt, a templom, a harangjáték, a múzeum, az őshonos állatok, a hatvannégy kopjafa, a festett-faragott bútortornácós étterem, az üdülőházak, a kemencék – történelmünk és autentikus magyar népművészetünk csodálatos világát jelenítik meg. Este Kőszegen tettünk egy kellemes sétát, megcsodálva a történelmi városrészt és a Csete György által tervezett református templomot, amely egy

jurtaszerű őszövétségi sátrat idéz. A templom bejárata emberi karokat utánzó feljárón érhető el. A közös vacsora után késő éjszakába nyúló jó hangulatú beszélgetés zárta a napot.

Másnap a Nádasdyak ősi fészket, Léka várát kerestük föl, majd Doborjában megnéztük Liszt Ferenc szülőházát s benne a zeneszerző és zongoraművész életét bemutató kiállítást. Dél tájban Kismarton és az Esterházy-kastély megtekintése következett. Várvidéki kitérőnket befejezve a *Civitas fidelissima* ranggal büszkélkedő Sopron nevezetességeit néztük meg.

A nap emlékezetes és felemelő részeként a nagycenki temetőben lévő családi kriptában Kustján Ilona igazgatóhelyettes rövid megemlékezése után elhelyeztük tantestületünk koszorúját Széchenyi István síremléke előtt.

Dr. Kalácska József

Válság és világosság

Február utolsó hetében gimnáziumunkba visszalátogatott egyik volt diákja. Ez önmagában nem számít különleges eseménynek, ha azonban ez a volt diák a Szlovák Nemzeti Bank pénzügyi tanácsának kinevezett tagja, az már említésre méltó.

Andruskó Imre igazgató úr úgy gondolta, a gimnazistákat nem ártana megismertetni a Szlovákia jelenlegi gazdasági helyzetével kapcsolatos, naponként hangzottatott frázisok tényleges jelentésével. Ezekről pedig igazán teljes képet ki más is festhetne számunkra, mint egy közgazdász, de azok közül sem akármilyen: egy olyan ember, akinek nemcsak magas iskolai végzettsége és jelentős állása tanúskodik arról, hogy igenis érti a dolgát, s ő is egykor ugyanazokat a lépcsőket koptatta, mint most mi. **Ódor Lajos** hírneves közgazdász e feladatra tökéletesnek bizonyult. Az előadás célja az volt, hogy megismerkedjünk a gazdaság alapfogalmaival, amelyekkel – habár neveik nem csengtek ismeretlenül számunkra – többségünk nem volt tisztában. Az egyébként is érdekes témát még közelebb hozta a 19 éves korosztályhoz az a kissé tréfás hangvétel, amellyel Ódor úr megközelítette ezt a korántsem könnyen érthető és egyszerűnek egyáltalán nem nevezhető témát. A rendelkezésünkre álló röpké egy óra alatt számos kérdés hangzott el ezekkel a fogalmakkal kapcsolatban. Természetesen tanáraink sem maradhattak ki a kérdezz-felelek-ből. Egykori tanárai is faggathatták Ódor Lajost. Ezt kihasználva nem csupán a tárgyhoz szorosan köthető témakörökben záporoztak a kérdések, ennek ellenére mindenki kíváncsiságát kielégítették az elhangzó válaszok.

Egy szó, mint száz, hasznosan eltöltött egy órát tudhattunk magunkénak, mikor a megszerzett tudásanyag újdonsült birtokosaiként lassacskán elkezdtünk kifelé szállingózni az aula ajtaján.

Kovács Teodóra 4.C

Ódor Lajos 1994-ben érettségizett gimnáziumunkban. A közgazdasági egyetemet elvégezve Pozsonyban független pénzügyi elemzőként kezdett dolgozni.

Mierka Ottó fényképalbumából: A Marianum

Szentkirályi Márton és Kocsis Károly
osztályfőnökök

Az első kép hátlapja akkori diákok,
köztük Mierka Ottó aláírásával.
A képeslapon a tájékoztató három
nyelven olvasható.

Az intézet 1933–34-ben

Mierka Ottó (1922–2006)

Mierka Ottó 1940-ben érettségizett gimnáziumunkban. 2006-ban hunyt el. A Marianum kollégiumban eltöltött éveit dokumentáló fényképalbumát baráti körünkre hagyta. Az album iskolatörténeti gyűjteményünk egyik értékes darabja.

A Marianum Katolikus Fiúinternátus

1929. szeptember 1-jén nyílt meg, a magyar katolikus papság alapította. Ahogyan dr. Hajdu Lukács fogalmazott 1939-ben: „Felvidék kuruc lelkű papjainak” köszönhetően épült fel, hogy hajlékot adjanak vele a magyar papnevelésnek. Az első évben 10 növendékpap és 50 diák nyert itt elhelyezést. 100 növendék befogadására volt képes, 60 helyet ingyenesen, 40-et kedvezménnyel lehetett elfoglalni. A növendékpapok kedvezményben részesülhettek. A további években minden helyet betöltöttek.

A felvétel pályázat útján történt, a jelentkezőket tehetségvizsgának vetették alá. Az intézet növendékei a gimnázium rendes tanulói voltak. Életük állandó papi felügyelet alatt folyt, az alsóbb osztályosokat a tehetségesebb tanulók közreműködésével ők kérdezték ki naponta az igazgató ellenőrzése mellett.

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk a Baráti Kör

5. NAGYTALÁLKOZÓJÁRA

A találkozót a Komáromi Magyar Gimnázium Öregdiákjainak és Tanárainak Baráti Köre és a Selye János Gimnázium igazgatósága szervezi a Komáromi Bencés Gimnázium, valamint a Király püspök utcai épületben később különböző neveken működő utódiskolák és a Pedagógiai Iskola növendékei, valamint huzamosabb ideig itt tanító tanárai számára.

A nagytalálkozó időpontja:

2009. június 6., szombat

Helyszíne: a Selye János Gimnázium

PROGRAM

- 9³⁰ Gyülekező az iskolában
- 10⁰⁰ Ünnepléses megnyitó (aula)
- 10⁰⁵ A Selye János Gimnázium diákjainak műsora
- 10¹⁵ Üdvözlés
dr. Bastrnák Ferenc, a Baráti Kör elnöke
- 10¹⁵ Köszöntők
dr. Bastrnák Tibor, Komárom város polgármestere
A vendégek köszöntői
Andruskó Imre, az SJG igazgatója
- 10³⁵ Az Arany Matúra oklevelek átadása
- 11³⁰ Az Arany Matúra oklevelek „Üzenete”
- 11⁵⁰ A Konkoly-Thege Miklós Terem ünnepléses névadója
- 12³⁰ - 18⁰⁰ Érettségi találkozók az aulában és az osztályokban

Kedves Barátunk!

Ha jövedelmi adód 2 %-ával a Baráti Kör munkáját kívánod támogatni, a Király Püspök Alapítványt nevezd meg az adóbevallási íven:

Nadácia biskupa Királya, 945 01 Komárno,

Ul. biskupa Királya č. 5.

Azonosító száma (IČO): 31196357

Egyúttal arra kérünk, adóbevallásod azon részének másolatát, melyben jövedelmi adód 2 %-áról rendelkezel, bocsásd a Baráti Kör elnökének rendelkezésére. A Király Püspök Alapítvány ez alapján tudja átküldeni számlánkra az adóhivatal által egy összegben átutalt pénz ránk eső részét.

Felhívás!

Lapunkban szeretnénk gimnáziumunk egykori életét dokumentáló fényképeket is megjeleníteni. Kérjük olvasóinkat, hogy – akár hagyományos, akár digitális formában – juttassák el azokat az itt (a lap hátsó borítóján) közölt címre.

*

A lapban megjelenő írásokat és képeket a szerzők honorárium nélkül bocsátják a szerkesztők rendelkezésére. A lap szerkesztését, tördelését, lektorálását és nyomdai előkészítést önkéntesek végzik, ugyancsak honorárium nélkül. Ha lehetőségeid megengedik, a nyomdai költségekhez való önkéntes hozzájárulásodat örömmel nyugtázzuk.

Köszönjük.

*

A Komáromi Öregdiák-ba szánt írásokat és egyéb közleményeket a

Selye János Gimnázium, „Öregdiákok”,

94501 Komárno, ul. bisk. Királya 5

vagy a jarnipot@gymhskn.edu.sk címre várjuk.

A Komáromi Öregdiák régebbi számai megtalálhatók az Interneten, a gimnázium honlapján érhetők el:

www.sjg.komarno.sk/oregdiak/kezdok.htm

Komáromi Öregdiák – Hírlevél. Kiadja a Komáromi Magyar Gimnázium Öregdiákjainak és Tanárainak Baráti Köre. Belső használatra. A kiadásért felel: dr. Bastrnák Ferenc.

A szerkesztőbizottság tagjai: Jakabné Lelkes Ilona, Oláh Imre, Stírber Lajos, Szabóné Marosi Ilona, dr. Viola Pál.

Munkatársak: Fehérné Kürthy Erzsébet, Kovács György, Béres János.

Tördelőszerkesztő: Lovász Gabriella. Nyomta a Komáromi Nyomda Kft.